

Grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg

Dato
30. september 2021

Forslag om ændring af direktiv (EU) 2018/2001 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (VE-direktivet), forordning (EU) 2018/1999 og direktiv 98/70/EC for at fremme energi fra vedvarende energikilder og om ophævelse af direktiv (EU) 2015/652.

KOM (2021) 557

Notatet oversendes tillige til Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 14. juli 2021 fremsat forslag til revision af vedvarende energi-direktivet. Revisionen er en del af Kommissionens samlede 'Fit-for-55'-pakke, som har til formål at reducere EU's klimaudledninger med 55 pct. i 2030 ift. 1990-niveauet.

Med revisionen foreslår Kommissionen at hæve EU's 2030-mål for anvendelse af vedvarende energi til 40 pct., ligesom der stilles nye krav i direktivet, som skal bidrage til at indfri målet. Der indføres bl.a. nye skærpede bæredygtighedskriterier vedr. anvendelse af skov- og landbrugsbiomasse, et CO₂-fortrængningskrav i transportsektoren, som erstatter det nuværende krav om minimumsandel af VE i forbruget, tiltag til at understøtte efterspørgslen efter ikke-biomassebaserede VE-brændstoffer (PTX-brændstoffer) i transportsektoren og industrien, nationalt bindende delmål for andelen af VE i varme og kølesektoren, benchmarks for andelen af VE i bygningers og i industriens slutforbrug, samt en ny forpligtelse til fælles grænseoverskridende VE-pilotprojekter i de respektive europæiske havbassiner.

Forslaget forventes at få lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom det forventes at medføre samfunds- og statsfinansielle omkostninger. Det er dog ikke muligt på nuværende tidspunkt at kvantificere disse konsekvenser.

Regeringen hilser det overordnede formål med revisionsforslaget velkommen som et vigtigt bidrag til indfrielse af EU's klimamål. Regeringen vil arbejde for et ambitiøst overordnet VE-mål, skærpede bæredygtighedskriterier for træbiomasse, omkostningseffektive drivhusgasreduktioner i transport- og varmesektoren og fremme af bæredygtige VE-brændstoffer. Regeringen vil fastlægge en konkret holdning til forslaget efter nærmere undersøgelse af forslagets bestemmelser.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen (herefter Kommissionen) har den 14. juli 2021 fremsat et forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om ændring af direktivet om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder, KOM(2021) 557. Forslaget er fremsat som en del af Kommissionens samlede 'Fit for 55'-pakke, der skal realisere EU's klimamål for 2030 på mindst 55 pct. reduktioner i forhold til 1990-niveauet. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk udgave den 13. september 2021.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 194, stk. 2, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 10. september 2021.

3. Formål og indhold

Forslagets primære formål er at fremme anvendelsen af vedvarende energi for at indfri EU's klimamål for 2030 og klimaneutralitet i 2050. Forslaget skal desuden fremme en bedre integration af energisystemer, bidrage til at beskytte miljø og sundhed, reducere EU's energifafhængighed og bidrage til EU's teknologiske og industrielle lederskab, samt understøtte skabelse af arbejdspladser og økonomisk vækst.

Kommissionen tildeles og opdaterer beføjelser til at udstede relevante delegerede retsakter for at supplere direktivet. Kommissionen henviser til, at revisionen tager udgangspunkt i de dele af direktivet, som har det største mulige bidrag til at opnå den ønskede andel af vedvarende energi i EU på 40 pct. omkostningseffektivt.

I forslaget lægges der op til følgende ændringer:

EU's overordnede mål for anvendelse af vedvarende energi hæves

EU's overordnede bindende mål for anvendelse af vedvarende energi i 2030, der indfries kollektivt af medlemslandene, hæves fra 32 pct. til 40 pct. Det opjusterede mål skal bl.a. indfris gennem justering af eksisterende sektorspecifikke delmål (inden for transport og varme- og kølesektoren) og ved oprettelse af nye delmål og benchmarks (inden for bygninger, industri og grønne brændstoffer).

I opfyldelsen af det overordnede mål for vedvarende energi lægger Kommissionen op til, at medlemsstaterne skal træffe foranstaltninger, der sikrer, at biomasse-baseret energiproduktion ikke skaber u hensigtsmæssige forvridninger på markedet for biomasse og skader biodiversiteten. Dette skal ske gennem efterlevelse af affaldshierarkiet og kaskadeprikket, hvilket bl.a. betyder at træ skal anvendes til højværdiformål ud fra et ressourceeffektivt og cirkulært perspektiv. Det specificeres, at medlemsstaterne ikke må yde støtte til energiproduktion på basis af bestemte typer af træ (savværkstømmer, finerkævler, træstubbe og rødder). Fra 2026 må medlemsstaterne heller ikke yde støtte til produktion af elektricitet fra skovbiomasse i rent elproducerende anlæg, medmindre anlæggene bruger CCS-teknologi eller befinder

sig i regioner med særlig status. Danske kraftvarmeværker forventes ikke at være omfattet af denne bestemmelse, fordi de ikke er *rene* elkraftværker.

Øget grænseoverskridende samarbejde om projekter om vedvarende energi

Forslaget forpligter hver medlemsstat til senest med udgangen af 2025 at aftale at gennemføre mindst ét fælles VE-pilotprojekt med en eller flere medlemsstater. Kommissionen underrettes om en sådan aftale, herunder den dato, hvor projektet forventes at blive operationelt. Forpligtelsen kan bl.a. opfyldes ved, at en medlemsstat bidrager til finansiering gennem EU's finansieringsmekanisme for vedvarende energi, som gør det muligt for et medlemsland at finansiere vedvarende energi-projekter i et andet medlemsland.

Forslaget forpligter desuden medlemsstater, der grænser op til et havområde til at samarbejde om i fællesskab at fastsætte den mængde vedvarende havvind-energi, de planlægger at producere i de respektive havområder senest i 2050, med mellem-liggende mål i 2030 og 2040. Det grænseoverskridende samarbejde i dag i medfør af Nordsøsamrådet og BEMIP (Baltic energy market interconnection plan) omfatter ikke bindende aftaler eller lign. ift. offshore VE-udbygning, hvorfor dette er en udvidelse af den eksisterende forpligtelse.

Vejledende EU-mål for anvendelse af vedvarende energi i bygninger

Forslaget introducerer et nyt *vejledende* EU-mål om, at andelen af energi fra vedvarende energikilder i bygningssektoren skal udgøre mindst 49 % af EU's i 2030. Medlemsstaterne fastsætter selv et vejledende nationalt mål, som er i overensstemmelse med det overordnede vejledende EU-mål. Medlemsstaterne angiver deres mål ifm. de integrerede nationale energi- og klimaplaner samt oplysninger om, hvordan de agter at nå dette mål. I forslaget nævnes en række foranstaltninger, som medlemsstaterne kan anvende for at indfri det vejledende mål, herunder gennem nye foranstaltninger i deres byggeforskrifter og regler for at understøtte en stigning i VE-efteftforbrug, VE-fællesskaber og lokal energilagring kombineret med energieffektivitetsforbedringer vedrørende kraftvarmeproduktion og passiv energi-, næsten lavenergi- og nulenergibygninger. Der stilles desuden forslag om, at medlemsstaterne skal sikre, at alle offentlige bygninger på statsligt, regionalt og lokalt niveau danner forbillede for anvendelsen af vedvarende energikilder. Det kan bl.a. ske ved at bestemme, at taget på offentlige bygninger anvendes af tredjeparter til installation af anlæg, der producerer energi fra vedvarende energikilder.

Styrket fokus på oplysning og uddannelse (VE-godkendelsesordningen)

Forslaget udvider anvendelsesområdet for de frivillige certificeringsordninger for installatører af små vedvarende energianlæg, som medlemsstaterne har pligt til at stille til rådighed, så de angår alle former for vedvarende energi til opvarmning og køling i bygninger, industri og landbrug samt installation af solcelleanlæg. Desuden skal designere af disse anlæg omfattes af ordningen. Medlemsstaterne får endvidere en udtrykkelig forpligtelse til at arbejde for, at et tilstrækkeligt antal kvalificerede installatører er til rådighed på markedet.

Vejledende mål for vedvarende energi i industrien m.m.

Som en nyskabelse lægger forslaget op til, at medlemsstaterne skal stræbe efter at øge andelen af vedvarende energi i slutenergiforbruget i industrien med en gennemsnitlig årlig stigning på 1,1 procentpoint på sektorniveau frem mod 2030. Dette mål er vejledende. Ydermere skal medlemsstaterne sikre, at *"vedvarende flydende og gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse"* (herefter RFNBO senest i 2030 udgør 50 pct. af den brint, der anvendes til endelige energiformål og ikke energimæssige formål i industrien. Dette mål er bindende.

Bindende nationalt mål for vedvarende energi i varme og kølesektoren

Forslaget introducerer en række delmål for anvendelse af vedvarende energi i varme- og kølesektoren samt krav om, at medlemslandene skal *"forhøje andelen af vedvarende energi i denne sektor med vejledende 1,1 procentpoint som et årligt gennemsnit beregnet for perioderne 2021-2025 og 2026-2030"*. Dette forslag gøres bindende for medlemsstaterne, hvor det hidtil har været vejledende. Der foreslås endvidere, at forhøjelsen af andelen af vedvarende energi på 1,1 pct. skal øges til 1,5 pct. for medlemsstater, der anvender overskudsvarme og -kulde. Danmark vil kunne opfylde forhøjelseskravet på 1,5 pct. gennem en undtagelsesbestemmelse, der kræver, at medlemsstaterne har en andel af vedvarende energi i varme- og kølesektoren på over 60 pct., hvilket DK opfylder fra 2021.

Medlemsstaterne skal desuden udarbejde en vurdering af deres potentiale for vedvarende energi, og anvendelsen af overskudsvarme og køling i sektoren med henblik på at etablere en langsigtet national strategi for dekarbonisering af sektoren. Vurderingen skal være en del af de integrerede nationale energi- og klimaplaner og den omfattende vurdering udarbejdet i henhold til energieffektivitetsdirektivet. For *fjernvarme- og køling* lægger forslaget op til en ændring af måden, hvorpå andelen af vedvarende energi i fjernvarme- eller fjernkølesystemet bliver opgjørt over for forbrugeren eller slutkunden. Det forslås, at andelen af vedvarende energi, som minimum, skal opgives som en procentdel af det samlede energiforbrug.

Den gældende beregningsmetode for beregninger af det endelige bruttoenergiforbrug fra vedvarende energi i hver medlemsstat fastholdes med undtagelse af brint, som udgår. Principperne for beregning af andelen af vedvarende energi til opvarmning og køling omfatter *ikke* andelen af vedvarende energi i elforbruget. Det er således kun tilladt at medtage VE-andelen i den sektor, hvor den bliver produceret, og ikke der, hvor den bliver forbrugt. Det vil betyde, at varmepumper og elkedler kun i mindre grad vil kunne bidrage til at opfylde VE-målene for varme- og kølesektoren, hvilket begrænser effekten af Danmarks strategi for elektrificering af sektoren (bl.a. med individuelle og kollektive varmepumper).

Både det nuværende direktiv og forslaget til revision af direktivet stiller en række konkrete krav¹ til fjernvarme og fjernkøling. Kravene omfatter:

- krav til tredjepartsadgang til fjernvarme- og fjernkølingsnet;
- muligheden for kunderne til at frakoble sig fra fjernvarme og fjernkølingsnettet.
- administrative rammer for koordinering af udnyttelse af overskudsvarme.
- administrative rammer, som sikrer, at eldistributionsselskaber koordinerer med fjernvarme- og kølingselskaber mhp. at levere systemydelse til elnettet.

I det nuværende direktiv er en medlemsstat undtaget fra disse konkrete krav, hvis medlemsstaten opfylder et effektivitetskrav, hvilket Danmark gør. Med forslaget til revision af direktivet er det nu angivet, at opfyldelse af effektivitetskravet **ikke** længere giver undtagelse fra de konkrete krav. Dette vil kræve særskilt implementering af nye tiltag på de områder, der er skitseret ovenfor. Dette vil blive belyst nærmere ift. konsekvenser inden fastlæggelse af regeringens holdning.

Indførelse af CO₂-fortrængningskrav m.m. i transportsektoren

Forslaget introducerer et CO₂-fortrængningskrav på 13 pct.² i transportsektoren, som medlemsstaterne skal overholde i 2030. Dette krav erstatter det nuværende krav om en minimumsandel af vedvarende energi fastsat til 14 pct. i 2030. Med indførelsen af et CO₂-fortrængningskrav i VE-direktivet bortfalder kravet i brændstofkvalitetsdirektivet. Dette medfører umiddelbart ændringer i dækningsområdet for CO₂-fortrængningskravet, hvor "mobile ikke-vejgående maskiner" ikke længere er omfattet. Til gengæld vil resten af transportsektoren fremadrettet være omfattet af reduktionskravet, hvor det tidligere alene var vej- og banetransport (undtagen el til bane). Det bemærkes, at der er stillet separate forslag om hhv. et iblandingskrav i luftfarten og et CO₂-fortrængningskrav i skibsfarten, som dog kan medregnes i CO₂-fortrængningskravet på 13 pct. Samtidig bortfalder muligheden for anvendelse af såkaldte UER-kreditter³.

I tillæg til ovenstående er de væsentligste transportrelaterede elementer i forslaget:

- Justering af kravet til anvendelse af avancerede biobrændstoffer, så kravet forhøjes fra de nuværende 1,75 pct. til 2,2 pct. i 2030. Kravet på 0,5 pct. i 2025 foreslås uændret. Reglerne om dobbelttælling foreslås afskaffet.
- Medlemsstaterne forpligtes til at etablere en slags el-kredit, hvorefter leverandører af el til offentligt tilgængelige ladestander skal modtage "tickets" modsvarende den leverede el. Denne "ticket", som repræsenterer drivhus-

¹ Fastlagt i Artikel 24 i direktivforslaget

² CO₂-fortrængningskravet betyder at den gennemsnitlige vugge-til-grav CO₂-udledning pr. energienhed skal reduceres med 13 pct. i 2030 sammenlignet med et basisår. Afklaring omkring basisår udestår fortsat.

³ Med UER-kreditter menes opstrøms-kreditter (Upstream Emission Reductions), der er certifikater, som dækker reduktioner i udledningen i forbindelse med produktion af olie og naturgas, fx ved mindsket afbrænding og udslip af drivhusgasser på olieproduktionssteder.

gasreduktioner, vil el-leverandøren kunne sælge til de olie- eller gasselskaber, der er omfattet af CO₂-fortrængningskravet. Billetsystemet vil også omfatte VE-brændstoffer.

- Der indføres et krav til anvendelsen af vedvarende flydende og gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse (RFNBO'er), der både omfatter direkte anvendte brændstoffer og brændstoffer anvendt i produktionen af brændstoffer til transport. Dette krav sættes til 2,6 pct. i 2030. Kravet dækker al transport, men der fastsættes ikke krav om i, hvilke underdele af transportsektoren RFNBO'er skal benyttes.
- Det foreslås, at beregningsreglerne for vedvarende flydende og gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse (RFNBO) skal gælde uafhængigt af, i hvilke sektorer disse brændstoffer forbruges i.
- Genanvendt kulstofbrændsel skal medføre en drivhusgasemissionsbesparelse på mindst 70 pct. sammenlignet med den fossile reference for at kunne tælle med i CO₂-fortrængningskravet på 13 pct.
- Kommissionens deadline for metodefastlæggelse for co-processing (anvendelse af biobrændstof sammen med fossilt brændstof i brændstofproduktionen) udsættes med minimum 3 år.
- Hver medlemsstat har fortsat mulighed at sænke grænsen for det maksimale forbrug af første generations biobrændstoffer af hensyn til disse brændstoffers potentielle indirekte ændringer i arealanvendelsen.

Skærpede krav for anvendelse af biomasse

Kommissionen lægger i forslaget op til at skærpe kravene for brug af biomasse samt bæredygtighedskriterierne, som minimerer risikoen for høj klima- eller biodiversitetsbelastning, således at:

- De nuværende bæredygtighedskrav for landbrugsbiomasse om at undgå (formålsforstyrrende) høst af biomasse på arealer med høj biodiversitetsværdi eller stort kulstoflager samt på tørvebundsarealer, udstrækkes til også at gælde for skovbiomasse.
- Mindre varme- og kraftanlæg omfattes bæredygtighedskriterierne: for anlæg, som bruger fast biomasse, sænkes grænsen fra 20 MW til 5 MW. Der inkluderes en definition for opgraderingsanlæg af biogas.
- De eksisterende drivhusgasbesparelsetærskler for produktion af el, varme og køling fra biomassebrændsler kommer også til at gælde eksisterende installationer (og ikke kun nye installationer).
- Der tilføjes yderligere elementer om, hvordan jord og biodiversitet skal beskyttes i forbindelse med høst af skovbiomasse. Overholdelsen af kravene kan ske enten via national lovgivning eller via certificeringer mv. Elementerne omfatter stubbe og rødder, primær skov, sårbare jorde, renafdrifter (fældning af alle træer i et område), dødt ved, jordkomprimering samt øvrige biodiversitetselementer/levesteder.
- Fsva. landbrugsbiomasse sænkes kapacitetsgrænsen for kraftvarmeværker til mellem 5 og 10 MW. Hermed vil flere anlæg skulle certificeres.

- Der introduceres nye definitioner på kvalitetsrundtræ (quality roundwood), industri, plantageskov og plantet skov.

Vedtagelse af delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter

Det foreslås, at Kommissionen bemyndiges til at *vedtage gennemførelsesretsakter* i relation til, hvorvidt nationale ordninger i forbindelse med verificering af bæredygtighed og drivhusgasudledninger er i overensstemmelse med betingelserne i direktivet.

Kommissionen bemyndiges til at *udstede delegerede retsakter* i relation til

1. at understøtte direktivet med oprettelsen af en EU-plattform for udvikling af vedvarende energi (URDP)
2. en præcisering af metoden for at vurdere reduktionen af drivhusgasudledning fra vedvarende flydende og gasformige transportbrændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse og fra genanvendt kulstofbrændsel
3. at fastlægge kriterierne for certificering af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler med lav risiko for indirekte ændringer i arealanvendelsen, samt at fastsætte hvilke biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler der har høj risiko for indirekte ændringer af arealanvendelse
4. at ændre kriterierne for certificering af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler med lav risiko for indirekte ændringer i arealanvendelsen og medtage udviklingsforløbet
5. at justere energiindholdet i transportbrændstoffer, som angivet bilag 3,
6. at fastlægge en EU-metode, der opstiller detaljerede regler for hvordan økonomiske aktører skal overholde kravene omhandlende vedvarende energi i transportsektoren,
7. at præcisere metoden til at bestemme andelen af biobrændstoffer og biogas til transport som følge af biomasse behandlet med fossile brændstoffer,
8. at foretage ændringer i del A og B af bilag 9 for råmaterialer,
9. at foretage ændringer i bilag 5 og 6, vedrørende beregning af drivhusgaseffekten af biobrændstoffer, flydende biobrændsler og biomassebrændsler
10. at udvide mængden af information der skal indgå i Unionens database.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at nærhedsprincippet er overholdt. I vurderingen henviser Kommissionen til, at en omkostningseffektiv udvikling af bæredygtig vedvarende energi i et integreret energisystem har de bedste forudsætninger på EU-niveau og ikke i tilstrækkelig grad opnås på medlemsstatsniveau alene. Det vurderes, at der er behov for en fælles europæisk tilgang, som fastsætter de rette incitament. Hermed har medlemslande med forskellige udgangspunkter og ambitionsniveau mulighed for at accelerere energisystemet fra traditionelt fossilbaseret til et energieffektivt energisystem baseret på vedvarende energikilder. For så vidt angår skovbiomasse peger Kommission på nødvendigheden i fælles europæiske krav og skærpedelser for at sikre

biodiversiteten og indfri klimamålene i 2030. På samme tid bemærker Kommissionen, at det i vid udstrækning er op til medlemsstaterne at implementere og specificere elementerne og dermed vurderes ligeledes proportionalitetsprincippet overholdt. Det bemærkes, at energiområdet allerede er reguleret på EU-niveau, og at der med det nuværende forslag blot lægges op til en revision af bestemmelserne.

Regeringen er enig i, at udviklingen af et omkostningseffektivt energisystem baseret på vedvarende energikilder er grænseoverskridende, hvor regulering på EU-niveau har klare fordele frem for selvstændige nationale eller lokale energipolitikker. Regeringen kan dermed tilslutte sig Kommissionens vurdering og finder, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Forslaget skønnes hovedsageligt at berøre følgende lovgivning:

Uddannelsesordning

- LBK nr. 1300 af 3. september 2020: Bekendtgørelse af lov om fremme af energibesparelser i bygninger, som ændret ved lov nr. 883 af 12/5/2021 <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/883>
- BEK nr 1047 af 26. august 2013: Bekendtgørelse om en godkendelsesordning for virksomheder der monterer små vedvarende energianlæg
- BEK nr 1229 af 28. oktober 2013: Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om en godkendelsesordning for virksomheder der monterer små vedvarende energianlæg
- BEK nr 1317 af 18. juni 2021: Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om en godkendelsesordning for virksomheder der monterer små vedvarende energianlæg

Varme og køling

- LBK nr. 1215 af 14. august 2020 om lov om varmforsyning, som ved lov nr. 883 af 12. maj 2021 og lov nr. 923 af 18. maj 2021
- BEK nr. 818 af 5. maj 2021 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg
- LBK nr. 804 af 12. august 2019 om lov om fjernkøling
- BEK nr. 564 af 2. juni 2014 om godkendelse af projekter for industri- og fjernkølingsanlæg
- BEK nr. 2251 af 29. december 2020 om energivirksomheder og bygnings-ejeres oplysningsforpligtelser over for slutkunder om energiforbrug og fakturering m.v.

Biomasse og bæredygtighedskriterier:

- Biobrændstofloven ved lovbekendtgørelse nr. 591 af 7. april 2021 med efterfølgende ændringer,
- BEK nr. 1132 af 3. juni 2021 om fastlæggelse af beregningsmetoder og indberetningskrav i henhold til biobrændstofloven.

- BEK nr.1313 af 14. juni 2021 om bæredygtighed og reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler og flydende biobrændsler til energiformål, m.v.
- BEK nr. 1352 af 30. juni 2021 håndbog om opfyldelse af bæredygtighedskrav og krav til reduktion af drivhusgasemissioner for biomassebrændsler til energiformål.

Transport, RFNBO og biobrændstoffer:

- LBK nr. 591 af 7. april 2021 om lov om bæredygtige biobrændstoffer og om reduktion af drivhusgasser (biobrændstofloven) (med efterfølgende ændringer fra VE II-lovforslaget)
- BEK nr. 1133 af 3. juni 2021 om biobrændstoffers bæredygtighed m.v.
- BEK nr. 91 af 25. januar 2021 om håndbog om dokumentation for biobrændstoffers bæredygtighed (HB 2021)
- LOV nr. 883 af 12/05/2021 (lovforslag nr. 148/2021)

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Såfremt forslaget vedtages i den nuværende udformning, vurderes det at medføre behov for ændringer af en række love og bekendtgørelse, jf. punkt 6, samt muligt behov for at fastsætte nye love og bekendtgørelser. Regeringen vil analysere forslaget nærmere mhp. at vurdere de lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget indeholder en række krav og forpligtelser, der kan have væsentlige økonomiske konsekvenser for stat, erhverv og husholdninger. Omkostningernes omfang vil afhænge af, i hvor høj grad forslaget pålægger Danmark og danske virksomheder og forbrugere krav og forpligtelser, der ligger ud over allerede vedtaget national politik, samt hvilke instrumenter der bringes i anvendelse til at indfri disse. Regeringen vil analysere forslaget nærmere mhp. at vurdere de økonomiske konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne medføre statsfinansielle konsekvenser. Der vil være behov for øget tilsyn og kontrol med virksomheder vedr. opfyldelse af nye krav i direktivet særligt for skærpede bæredygtighedskriterier. Der må forventes øgede administrative omkostninger, idet det skønnes, at der skal behandles flere virksomheder i VE-godkendelsesordningen samt via kommunikationsindsatser. Regeringen vil analysere forslaget nærmere mhp. at vurdere de statsfinansielle og administrative konsekvenser for at få afklaret, hvilke krav og regler der skal gennemføres.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes potentielt at medføre væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Omkostninger kan eksempelvis forekomme, hvis de nuværende danske krav til transport og industri ikke er tilstrækkelige til at opfylde direktivets mål og delmål; hvis Danmark bliver omfattet af effektivitetskrav på varmeområdet; eller hvis

Danmark bliver nye pålagt at nye fælleseuropæiske pilotprojekter om VE i havbassiner. De samfundsøkonomiske konsekvenser vil blive analyseret nærmere.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

På den ene side vurderes forslaget at kunne medføre positive konsekvenser, da dansk erhvervsliv har en styrkeposition inden for vedvarende energi, hvorfor øgede krav på EU-niveau kan medføre øget efterspørgsel på danske løsninger på området. På den anden side vurderes elementer i forslaget at kunne medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet, hvilket kan være forbundet med øgede omkostninger for erhvervet. Fsva. oplysning og uddannelse (VE-godkendelsesordningen) vil erhvervslivet opleve at have flere omkostninger til uddannelse af medarbejdere. Da ordningen foreslås ændret til at gælde alle former for VE-anlæg i bygninger, industrien og landbruget, beror en endelig konsekvensvurdering af nærmere undersøgelser. Fsva. biomasse vil der vil kunne forekomme administrative omkostninger i form af øget rapporteringskrav og kontrol af disse i tilknytning til allerede fastsatte rapporteringskrav om forpligtelse til at indrapportere data vedr. bæredygtighed. De skærpede bæredygtighedskriterier for biomasse vil potentielt kunne reducere udbuddet af træbiomasse og dermed potentielt hæve prisen på den importerede træbiomasse, som Danmark anvender. Det vurderes dog at være i begrænset omfang. Fsva. CO₂-fortrængningskravet for transportsektoren samt underkrav om øget anvendelsen af avanceret biobrændstof samt anvendelse af RFNBO'er, vurderes disse at kunne have betydelige omkostninger for erhvervslivet. Regeringen er i gang med at undersøge forslaget nærmere, herunder de potentielle erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget ventes at have en positiv indvirkning på beskyttelsesniveauet, idet forslaget må antages at øge medlemsstaternes indsats for at anvende vedvarende energi og derigennem reducere drivhusgasudledningen. Regeringen er i gang med at analysere forslaget nærmere, herunder effekten i forhold til Danmark specifikt.

8. Høring

Kommissionens forslag til revision af VE-direktivet har været i høring i EU-Specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik fra den 14. juli til den 10. august 2021. Der er kommet nedenstående høringssvar fra i alt 19 organisationer.

Dansk Industri (DI) finder det positivt, at VE-målet hæves til 40 % i 2030. Behov for større fokus på hurtigere tilladelsesprocesser for etablering af de nødvendige energiforbindelser fra havmøllerne samt transport til forbrugscentrene. Direktivet mangler fokus på bæredygtigheds- og sikkerhedsmæssige krav til leverandører af havmøller og infrastruktur, og skal sikre at udbygningen af vedvarende energi ikke skader miljøet. PtX-baserede brændstoffer, såsom e-diesel og e-benzin, skal indgå i opfyldelsen af kravet om 2,6 % RFNBOs i brændstof til transport. Krav til RFNBOs skal være realistiske og kan opfyldes med eksisterende elmarkedsregulering og VE-anlæg. DI

støtter en større andel af VE i varme- og køling, samt mere effektiv udnyttelse af overskudsvarme og køling.

Brintbranchen ser positivt på, at brint får en bredere rolle i VE-direktivet som energivektor i alle sektorer. Brintbranchen ønsker, at brint betegnes som 100 % grøn også i tilfælde, hvor brinten stammer fra projekter uden en direkte linje til VE-elproduktion. Brintbranchen mener, at det bør overvejes at introducere et mål for RFNBOs i 2024. Fritagelse af RFNBO-producenter fra kravet om at producere biobrændstof bør være automatisk, da muligheden i dag oftest bliver overset og kan forårsage skævvridning mellem medlemsstaterne.

Drivkraft Danmark (DD) ser positivt på udelukkelsen af brugen af UER-kreditter. Afskaffelsen af de nuværende multiplikatorer for avancerede biobrændstoffer, el til tog og biler, m.m., er positivt for at opnå større faktisk andel af VE i transporten. Det foreslåede reduktionsmål for transport virker uambitiøst. Uklart om off-road fremover indgår i reduktionsmålet. DD mener, det er nødvendigt at vælge mellem et specifikt reduktionsmål for vejtransport og et ETS-system for at undgå dobbeltregulering og særskat. For at sikre, at VE-brændstofferne konkurrerer på en fælles platform, bør ILUC-effekter indregnes og der bør stilles samme krav til bæredygtighed for biomasse anvendt til el- og/eller varmeproduktion som til VE-brændstoffer. DD mener, at særskilte krav til avancerede og RFNBOs, kompromitterer CO₂-fortrængningskravet. Det bør afklares hvordan CO₂-reduktionen for RFNBO (PtX) opgøres. Incitamentet til at producere RFNBO er begrænset, idet der først er sat et mål gældende fra 2030. Multiplikatoren for avancerede biobrændstoffer og RFNBO leveret til fly og skibe er svær at forstå. Ligeledes er det uklart, hvorvidt avancerede biobrændstoffer eller RFNBO leveret til skibe og fly vil kunne tælle med i reduktionskravet på 13 %.

Wind Denmark (WD) er positivt stemt over for opjusteringen af VE-målet for 2030, over afskaffelsen af iblandingskravet, samt at kreditmarkedet skal inkludere VE-el til transport. Det bør tydeliggøres, at kreditsystemet skal opfattes som et samlet marked for alle typer af VE-brændstoffer samt udvides. Det er betænkeligt, at de foreslåede multiplikatorer indskrænkes til to kategorier af VE-brændstoffer. ILUC-effekter bør inkluderes i CO₂-reduktionsberegninger for biobrændstoffer for at CO₂-fortrængningskravet fungerer optimalt, alternativt kan en multiplikatorfaktor for VE-el genindføres. WD er imod fastholdelsen af iblandingskravet for avancerede biobrændstoffer. De støtter op om kravet til minimum 50 % VE-andel af fossil brint i industrien i 2030. WD mener, at kreditgarantier som mulighed for finansiel risikominimering ved indgåelse af PPA'er bør analyseres ift. statsstøtte og sammenhængen til andre EU-definitioner, såsom additionalitetskravet for RFNBOs. WD støtter op om, at medlemsstaterne ikke vil kunne tilbageholde oprindelsesgarantier. Bæredygtighedskriterierne bør gælde for alle biomassebaserede værker, inklusiv værker med effekt under 5MW. WD bemærker, naturgas bør inkluderes som fossil brændstof.

ITD fastslår, at direktivforslaget vil få stor betydning for priserne på brændstoffer. Det er vigtigt for ITD, at der er sammenhæng mellem reduktionsmålsætning i transportbranchen og de økonomiske konsekvenser for forbrugerne. ITD er tilfredse med indførelsen af et CO₂-fortrængningskrav, der er med til at sikre CO₂-reduktioner for andelen af tung transport, der ikke kan elektrificeres. ITD ønsker en trappemodel med gradvist stigende CO₂-fortrængningskrav frem mod 2030 på EU-plan og foreslår indførelse af trinvis krav for den anvendte andel af RFNBOs for at tage hensyn til virksomhedernes langsigtede investeringsstrategier. ITD mener, at ILUC-effekter bør medregnes i CO₂-reduktionsberegninger. ITD finder det positivt, at medlemslandene skal indgå et eller flere fælles projekter med andre medlemslande til produktion af vedvarende energi. Endeligt støtter ITD kreditudvekslinger til opfyldelse af fortrængningsforpligtelsen. Det danske fortrængningskrav på 7 % i 2030 bør følge udspillet 13 %.

Dansk Erhverv støtter 40 pct. vedvarende energi i 2030, men mener, at målet kan hæves. Dansk Erhverv opfordrer til, at EU-kommissionen udarbejder en samlet strategi for udbygningen af havvind og landvind, der skal sikre flere og hurtigere tilladelser og en markedsdrevet og tilstrækkelig udbygning af VE. Dansk Erhverv anbefaler en fastsættelse af bæredygtighedskrav for biomasse uanset anvendelse, samt at ILUC-effekter skal medtages i CO₂-reduktionsberegninger således at den højere fortrængningseffekt af avancerede biobrændsler sammenlignet med fossile brændsler medtages. Det er afgørende, at brug af brint og electrofuels i sektorer, som ikke direkte kan elektrificeres, støttes ved at fremme brint produceret med vedvarende energi og ikke ved anvendelse af fossil gas.

Dansk Affaldsforening bifalder, at den biologisk nedbrydelige del af affaldet betragtes som biomasse, og dermed genererer vedvarende energi. Dansk Affaldsforening påpeger, at definitionen af biomasse i affaldsenergien er uændret, samt at kriterier for bæredygtighed og drivhusgasbesparelser ikke er gældende for affaldsenergien.

Danske Rederier udtrykker bekymring for, at regionale reguleringer kan resultere i reguleringer, som er svære at administrere og håndhæve i en international branche som skibsfart. Med afsæt i, at direktivforslaget kan bane vejen for en international regulering på sigt, støtter Danske Rederier generelt direktivforslaget. Danske Rederier støtter reduktionsmålet på 13 % for transportsektoren i 2030, samt at brændstoffer anskues ud fra et livcyklusperspektiv og at flere drivhusgasser end CO₂ omfattes. Delmålene for avancerede biofuels og RFNBOs anser Danske Rederier som vigtige greb til at fremme udviklingen af nye brændstoffer. Danske Rederier påpeger vigtigheden af, at direktivforslaget forholder sig til avancerede brændstoffers GHG-intensitet på samme vis som RFNBOs. Det er ydermere vigtigt at fastholde multiplikatoren for den maritime sektor for at understøtte omstillingen af 'hard to abate' sektorer som shipping. Endeligt bemærker Danske Rederier, at det er vigtigt med ordentlig sammenhæng til andre reguleringer.

Dansk Fjernvarme er overordnet tilfreds med Kommissionens forslag til revision af VE-II. Dansk Fjernvarme ser positivt på, at Kommissionens forslag er med til at sikre en lovgivnings- og konkurrencemæssig ligestilling mellem virkemidler på bygninger og virkemidler til kollektive systemer som fjernvarme og køling, og opfordrer til, at Danmark arbejder for at sikre denne ligestilling. Dansk Fjernvarme er positive over for forslaget om øget kommunikation mellem producenter af overskudsvarme og fjernvarmeselskaber, over for forslagene om forstærket dialog mellem eldistributions-selskaber og fjernvarme-/kølingselskaber. Ved stramninger af bæredygtighedskriterier for biomasse samt opstramning af arealkriterier og krav om reduktion af drivhusgasemissioner bør der tages hensyn til foretagne investeringer, idet det er områder præget af langsigtede investeringer. Dansk Fjernvarme opfordrer regeringen til at arbejde for at undgå komplekse eller uopfyldelige dokumentationskrav for skovbiomasse.

DANVA påpeger, at vandsektoren har stort potentiale for vedvarende energi bl.a. gennem indvinding af energi f.eks. via produktion af biogas af slam fra renseanlæg og biobrændstof til bl.a. tung godstrafik og luftfart, energi fra spildevand, samt vand til vandforsyning vha. varmepumpeteknologi. Den danske vandsektor indgår i de danske klimapartnerskaber med en ambition om en klima- og energineutral vandsektor i 2030, og DANVA opfordrer Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet til at arbejde for en tilsvarende europæisk ambition.

NOAH udtrykker utilfredshed med, at biomasse fortsat regnes som en vedvarende energikilde og understreger, at afbrænding af biomasse bør være undtaget som støtteberettiget kilde til vedvarende energi. Ligeledes mener de, at de tiltag, der skal sikre landbrugsjordens organiske indhold, er utilstrækkelige. Afviklingen af støtte til elproduktion fra biomasse fra 2026 bør ifølge NOAH ske tidligere og gælde den direkte såvel som den indirekte støtte i form af skattelettelser.

Dansk Skovforening anbefaler, at ændringerne af bæredygtighedskriterier for biomasse i revisionen bliver minimale for at skabe stabilitet og sikkerhed for investeringer i den europæiske energisektor. Dansk Skovforening mener, at artikel 3, stk. 3 allerede indeholder tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger til at undgå forvriddning af råmaterialer mens den foreslåede ordlyd kræver, at medlemsstaterne implementerer kaskadeprikkippet for biomasse på en måde, der ikke er i overensstemmelse med de aftalte definitioner og mål. Dansk Skovforening stiller spørgsmålstejn ved, om indførslen af no-go-områder vil forhindre ændringer i arealanvendelsen, idet disse områder allerede er skovbevoksede. Det er yderst vigtigt, at de forskellige skovkategoridefinitioner aftales med medlemslandene frem for at være en del af energipolitikken. Endeligt mener Dansk Skovforening, at ændringer i bæredygtighedskriterier for skovbiomasse med mere detaljerede krav går ud over EU-kommissionens kompetence på skovområdet, og at det i stedet bør være en national afvejning af påvirkning af jordbundens kvalitet og biodiversitet.

Dansk Energi mener, at det overordnede VE-mål bør være 45 % og ser positivt på opfordringen til samarbejde mellem lande i forbindelse med udbygning af offshore infrastruktur. Det støttes, at iblandingsmålet for transportsektoren ændres til et CO₂-fortrængningskrav, at der lægges op til en indførelse af en iblandingsprocent for RFNBOs, og at der introduceres et mål for andelen af RFNBOs i industriens anvendelse af brint. Definitionen af "high quality stem wood" er problematisk, da det skal defineres mere præcist og i praksis bliver svært at håndhæve i skovene, særligt recital 4. Der er for lidt fokus på en øget produktion af RFNBOs og lande, der har en høj andel VE i elproduktionen, bør undtages for kriterierne i den delegerede retsakt. Dansk Energi støtter op om en fælles EU certificering af vedvarende og low-carbon brændstoffer i form af Union databasen, hvor det er vigtigt, at der skelnes mellem vedvarende og low-carbon brændstoffer. Det positivt, at der tilføjes en "mandatory credit mechanism" for el, så der kan handles med grønne kreditter, og det burde udvides til både private og offentlige ladestandere.

Danske Maritime ønsker transparent certificering af nye brændstoffer samt effektiv håndhævelse af reglerne for at sikre reduktioner i udledninger samt lige konkurrenceforhold. Dette er særligt vigtigt ift. forskning, udvikling og implementering af ny klimateknologi, da "first movers" bærer en stor risiko ved tidlig udvikling og anvendelse af ny klimateknologi.

Landbrug og Fødevarer så gerne et mere ambitiøst overordnet VE-mål. Med de nye nationale mål for anvendelse af vedvarende energi lægges der vægt på, at tiltag som disse skal tage højde for, at virksomheder ikke dobbeltreguleres og ikke medfører bindende teknologikrav. Der støttes op om forslaget om, at brug af overskudsvarme kan medregnes i medlemsstaternes opfyldelse af øgede andele af vedvarende energi, et fortrængningskrav på 13 % i transportsektoren og de nye iblandingskrav for avancerede biobrændstoffer. Ny regulering bør støtte op om en bredere vifte af vedvarende brændsel i transporten. Det er positivt, at regionale dyrkningsværdier ophæves, men det ønskes, at den nye regulering fortsat tager hensyn til landmænds effektiviserings tiltag, som skal afspejles i dyrkningsværdierne.

Danske Regioner finder det vigtigt, at kommuner og regioner i hele EU får mulighed for at implementere så meget VE som muligt, her særligt i bygninger, og VE-II direktivet bør understøtte denne udvikling.

Rådet for Grøn Omstilling mener, at fortrængningskravet bør sættes lavere, svarende til maksimum 16 % VE, og fokus bør være på elektricitet frem for biobrændstoffer. Biobrændstoffer baseret på palme- og sojaolie bør udfases øjeblikkeligt, og resten af de afgrødebaserede afgrøder udfases frem mod 2030. ILUC-værdier bør tælles med i klimaregnskabet. Det er problematisk, at målet for avancerede biobrændstoffer er blevet hævet samtidig med, at der stadig indgår problematiske råvarer i listen over avancerede biobrændstoffer, og at det i visse tilfælde er op til medlemsstaterne at fortolke, hvad der tæller som et affalds- eller restprodukt. Avancerede biobrændstoffer bør begrænses til kun at blive brugt i sektorer, der har svært

ved at elektrificere. Det er problematisk, at det kun er offentlig ladning af elektriske køretøjer, der medregnes, og multiplikatoreffekten på 4 ved brug af strøm til el-køretøjer bør reintroduceres. Der ses positivt på det ambitiøse mål om brug af e-brændstoffer, men dette skal holdes til fly- og skibstransport, og reguleringen bør fastsættes i Refuel reguleringerne i stedet for VE-direktivet. VE-målet i energisektoren bør hæves yderligere, og der skal skelnes mellem VE-former efter bæredygtighed.

Kommunernes Landsforening (KL) støtter et samlet 55 % klimamål i 2030, et vejledende mål for VE i bygninger samt bedre muligheder for etablering af VE, særligt i forhold til solceller på bygningers tage. Der bakkes op om, at medlemsstater skal sørge for certificering og træningskurser for varmeinstallatører, og at transmissions- og distributionssystemoperatører skal give oplysninger om andelen af VE og drivhusgasudledning digitalt på timeforbrug. KL støtter opfordringen til VE varme- og energiplanlægning på kommunalt niveau, en større andel vedvarende elektricitet i transportsektoren, samt at der skal være hurtig adgang til ladepladser til en overkommelig pris.

Energinet ser positivt på, det bliver obligatorisk at levere data vedrørende VE-andel og drivhusgasaftryk af elektricitet, og at fjernvarme/-køling skal sikres deltagelse i el-markederne. Der mangler afklaring vedr. deltagelse i fleksibilitet- og balancemarkeder for små aktører. Der bakkes op om, at det i forslaget søges at afklare rammerne for PtX. Der mangler afklaring af, hvorvidt den biomassebaserede del af el-mikset skal fratrækkes ift. produktion fra nettilsluttede elektrolyseanlæg, hvilket kan have stor betydning for Danmark, samt hvad det har af betydning for nettilsluttede elektrolyseanlæg i Danmark, at RFNBOs skal leve op til et 70 % fortrængningskrav. Det støttes, at der tages tiltag mod dobbeltsalg af VE-mængder og at der laves initiativer til at styrke medlemslandenes samarbejde om offshore vindudvikling.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens 'Fit for 55'-pakke velkommen. Regeringen ønsker en ambitiøs og omkostningseffektiv klimaindsats i EU, der kan realisere EU's klimamål for 2030 på mindst 55 pct. reduktioner i forhold til 1990-niveauet samt drive den grønne omstilling både i Danmark og hele EU mod klimaneutralitet i senest 2050.

Regeringen ser en øget anvendelse af vedvarende energi i EU som et vigtigt element i at indfri EU's klimamål i 2030 og 2050 og hilser revisionsforslaget velkommen. Regeringen støtter generelt, at der fastsættes et ambitiøst EU-mål for anvendelse af vedvarende energi, som – sammen med anden relevant regulering – sikrer en omkostningseffektiv udbygning og anvendelse af vedvarende energi i EU.

Regeringen deler Kommissionens ambition om, at revisionen skal bidrage til at beskytte miljø og biodiversitet ifm. anvendelse af biomasse til energiproduktion og bidrage til EU's teknologiske og industrielle lederskab samt understøtte skabelse af grønne arbejdspladser og økonomisk vækst.

Regeringen vil arbejde for, at EU-målet hæves fra de foreslåede 40 pct. i 2030 til 45 pct. i 2030 for at sikre, at vedvarende energi i EU leverer et større bidrag til indfrielsen af EU's klimamål i 2030.

Regeringen deler Kommissionens ambition om at skærpe EU's bæredygtighedskrav til træbiomasse mhp. at minimere risikoen for høj klima- eller biodiversitetsbelastning. Regeringen vil arbejde for at understøtte dette, herunder at revisionen af direktivet kommer til at afspejle de danske krav, som er indeholdt i *Aftale af 2. oktober 2020 om bæredygtighedskrav til træbiomasse til energi*⁴, Den danske aftale implementerer det nuværende VE-direktivs bæredygtighedskrav, herunder til klima- og biodiversitet, men indeholder strengere krav end direktivet på en række punkter.

Regeringen støtter samordning af reguleringen på transportområdet mhp. at sikre omkostningseffektive emissionsreduktioner. Regeringen støtter desuden en styrket indsats for at fremme af bæredygtige VE-brændstoffer (herunder RFNBO'er) med høj CO₂-fortrængning og vil analysere forslagene i det lys. Regeringen vil arbejde for at skærpe bæredygtighedskriterier til biobrændstoffer i VE-direktivet, som giver mulighed for yderligere nationale krav og inddragelse af ILUC⁵-værdier, der i udgangspunktet gælder alle medlemsstater, hvilket *ikke* er med i revisionsforslaget.

Regeringen støtter Kommissionens ambition om at sikre omkostningseffektive drivhusgasreduktioner i varme- og kølesektoren under hensyntagen til den danske regulering af varmesektoren og den høje andel af vedvarende energi.

Regeringen vil arbejde for, at direktivet fremmer en fortsat udvikling og anvendelse af vedvarende energi på en hensigtsmæssigt måde, der tager højde for og giver plads til udviklingsmuligheder for medlemslande med en høj andel af VE og som ikke skaber u hensigtsmæssige barrierer.

Regeringen bakker op om forenkling og vil arbejde for bedre sammenhæng til andre eksisterende direktiver og forordninger for at undgå dobbeltregulering og for at sikre et så omkostningseffektivt anvendelse af vedvarende energi i EU som muligt.

Regeringen er i gang med at analysere forslaget nærmere, herunder de potentielle økonomiske konsekvenser for Danmark, herunder både ift. erhvervsøkonomiske,

⁴ Aftaleparter: Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet

⁵ ILUC står for "Indirekte ændringer i arealanvendelsen", hvilket omfatter de emissionsudledninger, der er knyttet til den arealændring som følger indirekte ved udnyttelse af et areal.

statsfinansielle og administrative konsekvenser med henblik på at tage stilling til forslaget. Regeringen finder generelt, at omkostningerne forbundet med indfrielsen af en øget indsats for vedvarende energi skal stå mål med gevinsterne.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.